

LOUISE
GLÜCK

Noapte
credincioasă și
virtuoasă

Traducere din limba engleză de
Bogdan-Alexandru Stănescu

Cuplul din parc

Un bărbat merge singur prin parc și alături de el merge o femeie, și ea singură. Cum îți dai seama? E ca și cum ar exista o linie între ei, ca o linie de pe un teren de sport. Și totuși, într-o fotografie ei ar putea părea un cuplu căsătorit, sătui unul de celălalt și de nenumăratele ierni trăite împreună. Altă dată, ar putea fi străini ce urmează să se întâlnească din greșeală. Ea își scapă cartea; aplecându-se ca s-o ridice, ea atinge, din greșeală, mâna lui, iar inima ei se deschide săltând precum cutia muzicală a unui copil. Iar din cutie iese o micuță balerină din lemn. Eu am creat asta, gândește bărbatul; deși nu face decât să se învârtă pe loc, este totuși un soi de dansatoare, nu o simplă bucată de lemn. Asta trebuie să explice muzica aiuritoare ce vine dinspre copaci.

Cuprins

Parabolă	7
O aventură	10
Trecutul	13
Noapte credincioasă și virtuoasă	15
Teoria memoriei.....	27
Tăcere plină de vorbe răioase	28
Musafiri din străinătate	33
Peisaj aborigen	36
Utopia.....	39
Cornwall	40
Postfață	44
Miezul nopții	49
Sabia în stâncă.....	53
Muzică interzisă	59
Fereastra deschisă	60
Asistentul melancolic.....	62
Racursiul unei călătorii.....	65
Apropierea de orizont.....	67

Seria albă	71
Calul și călărețul	79
O operă de ficțiune	80
Povestea unei zile	81
O grădină de vară	85
Cuplul din parc	92

Nota traducătorului

În volum există unele omofonii imposibil de redat în limba română, precum cea din titlu și din poemul omonim, între cuvintele *knight* și *night* („my brother was reading a book he called / the faithful and virtuous night“), sau, în același registru, polisemii precum „made with my left hand — / «left» also, as «remaining»“.

Sperăm însă că am reușit să „echivalăm“ austeritatea și ambiguitățile de substanță ale volumului.

Parabolă

Mai întâi ne-am despuiat de bunurile lumești, după
cum ne-nvață Sf. Francisc,
așa încât sufletele să nu ne fie distrase
de câștig sau de pierdere, dar și pentru ca
trupurile să poată străbate ușor
trecătorile de munte, a trebuit apoi să discutăm
încotro, unde-am putea merge, a doua-ntrebare fiind
de-ar trebui s-avem un scop, la care
mulți dintre noi au protestat îndârjiți că un asemenea
scop
ar corespunde bunurilor lumești, fiind adică limitare
ori constrângere,
pe când ceilalți au spus că tocmai acest cuvânt ne sfințea
pelerini, iar nu rătăcitori: în mintea noastră, cuvântul
era tradus
ca un vis, un ceva-căutat, așa că prin concentrare l-am
fi putut zări
licărind printre pietre, fără să trecem orbi pe lângă el; fiecă

Nota traducătorului

În volum există unele omofonii imposibil de redat în limba română, precum cea din titlu și din poemul omonim, între cuvintele *knight* și *night* („my brother was reading a book he called / the faithful and virtuous night“), sau, în același registru, polisemii precum „made with my left hand — / «left» also, as «remaining»“.

Sperăm însă că am reușit să „echivalăm“ austeritatea și ambiguitățile de substanță ale volumului.

Parabolă

Mai întâi ne-am despuiat de bunurile lumești, după
cum ne-nvață Sf. Francisc,
așa încât sufletele să nu ne fie distrase
de câștig sau de pierdere, dar și pentru ca
trupurile să poată străbate ușor
trecătorile de munte, a trebuit apoi să discutăm
încotro, unde-am putea merge, a doua-ntrebare fiind
de-ar trebui s-avem un scop, la care
mulți dintre noi au protestat îndârjiți că un asemenea
scop
ar corespunde bunurilor lumești, fiind adică limitare
ori constrângere,
pe când ceilalți au spus că tocmai acest cuvânt ne sfințează
pelerini, iar nu rătăcitori: în mintea noastră, cuvântul
era tradus
ca un vis, un ceva-căutat, așa că prin concentrare l-am
fi putut zări
licărind printre pietre, fără să trecem orbi pe lângă el; fiecă

nouă problemă am dezbătut-o la fel, plenar, cu argumente aruncate dintr-o parte-n alta, așa c-am devenit, zic unii, mai puțin flexibili, mai resemnați, soldați într-un război inutil. Și neaua s-a așternut pe noi, vânturile ne-au bătut, apoi cu vremea s-au domolit — unde fusese zăpadă, multe flori au răsărit, și unde stelele luciseră, soarele-a urcat peste coronamentul copacilor, așa c-am avut din nou umbră; de multe ori s-a-ntâmpat așa.

Și ploaie, și potop câteodată, și avalanșe, în care unii dintre noi au dispărut, și câteodată păream să fi ajuns la un acord, cu urcioarele de apă aburcate pe umăr; dar întotdeauna acel moment trecea, așa că

(după mulți ani) eram încă-n prima fază, încă ne pregăteam să pornim într-o călătorie, dar eram schimbați;

o puteam vedea unii la alții; ne schimbaserăm deși nu făcuserăm un pas, și cineva a spus, ah, uite cât am îmbătrânit, călătorind

doar dinspre zi spre noapte, nici înainte, nici în lături, iar asta părea

în mod ciudat, miraculos. Iar cei ce credeau c-avem nevoie de un scop

credeau că acesta este scopul, iar cei ce credeau că trebuie să rămânem liberi pentru a afla adevărul credeau că acesta fusese revelat.

O aventură

1.

Mi-am dat seama, într-o noapte, pe când adormeam,
c-o terminasem cu toate aventurile
căroră le fusesem atâta timp sclavă. Ai terminat cu
dragostea?
a murmurat inima mea. La care-am răspuns că multe
descoperiri profunde
ne-așteaptă, sperând, în același timp, să nu-mi ceară
exemple. Pentru că nu aveam. Dar credința-n existența
lor —
asta era, cu siguranță, ceva.

2.

A doua noapte mi-a adus același gând,
de data asta despre poezie, iar în nopțile ce au urmat
diferite alte pasiuni și senzații au fost, la fel,
lăsate deoparte pe vecie, și-n fiecare noapte inima mea

își deplângea viitorul, ca un copilăș lipsit de jucăria
preferată.

Dar aceste despărțiri, am spus, fac parte din natura
lucrurilor.

Și iar am vorbit despre vastele teritorii
ce se deschid în fața noastră odată cu fiecă rămas-bun.

Și cu acea frază am devenit
un cavaler glorios călărind în apus, iar inima
mi-a devenit armăsarul.

3.

Intram, vei înțelege, în regatul morții,
deși, de ce era peisajul lui atât de convențional
nu știam să spun. Și aici zilele erau foarte lungi
pe când anii foarte scurți. Soarele se scufunda în spatele
piscului îndepărtat.
Stelele străluceau, luna poleită creștea și descreștea.

Apoi
mi-au apărut chipuri din trecut:
mama și tata, surioara mea pe când era copilă; se pare
că nu
terminaseră ce aveau să-mi spună, deși acum
puteam să-i aud pentru că inima-mi tăcuse.

4.

În acest moment, am ajuns la prăpastie

Respect însă cărarea, am văzut, nu cobora spre a trece dincolo;
mai curând, însă, netezită, continua la aceeași înălțime
cât vedeai cu ochii, deși treptat
muntele ce-o purta se risipise complet
așa încât m-am trezit călărind domol în aer —
peste tot prin jur, cei morți mă aplaudau, bucuria de
a-i fi găsit
umbrită de sarcina de a le răspunde —

5.

Așa cum fuseserăm cu toții carne, de-a valma,
acum abur eram.
Așa cum fuseserăm mai înainte obiecte cu umbră,
acum eram substanță fără formă, chimicale evaporate.
De două ori a nechezat inima mea,
sau poate de două ori a negat — era greu de spus.

6.

Aici viziunea a luat sfârșit. Eram în pat, soarele dimineții
se-nălța mulțumit, pilota din puf
mi se-aduna în troiene albe peste picioare.
Fusesesi cu mine — în cealaltă pernă era o scobitură.
Scăpaserăm de moarte — ori asta o fi fost priveliștea
din prăpastie?

Trecutul

O luminiță apare pe cer
dintr-odată, printre
două crengi de pin, acele lor fine

desenate acum pe suprafața strălucitoare
și deasupra acestui
paradis înalt, împănat

Adulmecă aerul. Acesta e mirosul pinului alb,
cel mai intens atunci când vântul îl răscolește,
iar sunetul ce-l scoate e la fel de straniu,
ca sunetul vântului într-un film —

Umbre mișcătoare. Frânghiile
își scot sunetul lor. Ce auzi acum
va fi sunetul privighetorii, *chordata*,
bărbătușul curtează femela —

Frânghiile mișcă. Hamacul
se leagă-n vânt, strâns
legat între doi pini.

Adulmecă aerul. Acesta este mirosul pinului alb.

Vocea mamei mele o auzi,
ori e doar zgomotul pe care-l fac copacii
când trece vântul prin ei?

Că oare ce sunet ar putea să scoată
de ar trece prin nimic?

Noapte credincioasă și virtuoasă

Povestea mea începe foarte simplu: vorbeam și eram
fericită.

Sau: vorbeam, deci eram fericită.

Sau: eram fericită, deci vorbeam.

Eram ca o lumină puternică ce traversează o cameră
întunecată.

Dacă e așa de greu să încep, imaginează-ți cum îmi va
fi să închei — Pe patul meu, cearșafuri imprimare
cu iahturi colorate
inducând, simultan, viziuni ale aventurii (sub forma
unor explorări)
și senzații de blândă legănare, ca-ntr-un scrânciob.

Primăvară, și draperiile flutură.

Adierile pătrund în cameră, aducând primele insecte.
Zumzetul ca o rugăciune.